

Autorul urmărește, în special, evoluția erurilor, a nazalelor, pronunțarea vocalei *ě*, contracția lui *ie* în *i* și a lui *uo* în *ů* din limba slovacă, fixează în timp fenomenul înmuerii, precum și apariția vocalelor lungi în limbile cehă și slovacă.

Unele probleme de gramatică istorico-comparată a limbilor slave fac preocuparea articolului *Apariția și evoluția aspectului în strînsă legătură cu dezvoltarea formării rădăcinilor verbale*, semnat de Igor Nĕmec¹².

Înainte de apariția aspectului verbal, slava comună făcea distincție între «determinativ» și «indeterminativ», printr-un sistem de corelație prezent în însăși rădăcina verbului. Spre ex.: *nesq / nesti; nositi* (p. 149). Autorul arată apoi rolul prefixării în dezvoltarea ulterioară a aspectului: *žiti / požit; prositi / poprositi* etc. (p. 150).

Academicianul Bohuslav Havránek prezintă câteva texte cu privire la *studierea comparativ-istorică a sintaxei protoslave*¹³.

Cunoscînd sintaxa vechii slave, a rusei vechi și a celei noi, putem studia mult mai ușor sintaxa protoslavă. Probleme de sintaxă ridică și limbile actuale, unde o comparare între limba literară și dialecte duce la concluzii utile. De ex. rolul construcțiilor participiale în alcătuirea frazei poate reieși nu numai din slava bisericească, dar și din ceha veche și chiar din unele texte mai recente (cum ar fi textele literare ale unor scriitori din prima jumătate a secolului al XX-lea).

Pentru a studia sintaxa protoslavă, trebuie să avem clar ceea ce ne propunem să analizăm; să pășim apoi la o comparare treptată și cit mai amănunțită și să lucrăm cu un material cit mai bogat și cit mai variat.

Vincent Blanár studiază în articolul său *Probleme de lexicologie comparată a limbilor slave*¹⁴, folosind un material concret mai ales din limba slovacă. Limba slovacă, datorită contactului său direct cu limba cehă, are în vocabularul său, pe lingă formele specifice, și o serie de forme existente în limba cehă. Formele slovace sînt însă mai expresive decît cele cehe, ca fiind mai populare. Așa sînt, spre ex., slovac. *pisanka* «caiet» și ceh. *sešit* (folosit și în slovacă), slovac *lineár* «linie» și ceh. *pravítko* (p. 163).

Articolul lui Václav Machek discută unele dintre problemele legate de alcătuirea *dicționarului etimologic al limbilor slave*¹⁵. Este știut, de pildă, faptul că în paginile unui dicționar etimologic sînt incluse nu numai cuvinte din limba literară, ci și cuvinte dialectale, regionalisme etc. În cadrul cuvintelor dialectale este necesară folosirea unei hărți. Pentru cuvintele înrudite cu altele din limbile slave învecinate, se recomandă prezentarea întregii familii de cuvinte, ca de exemplu *ruka—ručka—ručni—ručiti—poručiti—zaručiti—záruka—rukáv—rukavice* etc. (p. 174). Cuvintele de origine străină pot fi introduse în dicționar, în măsura în care se constată o împămîntenire a lor în vocabularul limbii respective.

Referatul lui Leontij Kopeckij tratează *probleme ce stau la baza alcătuirii unui dicționar bilingv*¹⁶.

Acestea sînt: volumul, tematica, diversitatea de izvoare, citatele, exemplificările etc. Astfel, este de preferat ca citatele și exemplificările să fie scoase din operele literare ale unor scriitori.

În acest sens, autorul amintește de marele dicționar rus-ceh (*Velký rusko-český slovník*) la care se lucrează în prezent și care va fi terminat probabil în 1961. Leontij

¹² *Vznik a vývoj vidu v souvislosti s vývojem tvoření slovesných kmenů*, pp. 137—150.

¹³ *Metodická problematika historickosrovnávacího studia praslovanské syntaxe*, pp. 151—157.

¹⁴ *K problému porovnávacej lexicologie slovanských jazyků*, pp. 159—168.

¹⁵ *Zásady pro komposici etymologických slovníků slovanských jazyků*, pp. 169—179.

¹⁶ *Zásady zpracování dvoujazyčných diferenčních slovníků slovanských jazyků*, pp. 181—195.